

Αλληλεγγύη στις Ιρανές γυναίκες που καίνε τη μαντήλα ΚΑΙ στις γυναίκες στη Δύση που φοράνε μαντήλα

Οι γυναίκες στο Ιράν επαναστατούν. Δικαιολογημένα αναπτύχθηκε ένα παγκόσμιο κύμα αλληλεγγύης. Το κάψιμο της μαντίλας μπροστά τους φονταμενταλιστές αποτελεί πράξη εξέγερσης σε ένα αυταρχικό καθεστώς που περνά μια σοβαρή κρίση. Πρόκειται για ένα στυγνά δικτατορικό καθεστώς που επικράτησε το 1979 μετά την Ιρανική επανάσταση κατά του απολυταρχικού και διεφθαρμένου Σάχη που κυβερνούσε από το 1953 υποτελής προς τις ΗΠΑ. Η Ιρανική Επανάσταση που ανέτρεψε τη δυναστεία των Παχλαβί υπό τον Σάχη Μοχάμαντ Ρεζά Παχλαβί δημιούργησε την λεγόμενη ισλαμική δημοκρατία υπό την εξουσία του Αγιατολάχ Ρουχολάχ Χομεϊνί. Η υποχρεωτική χρήση της μαντίλας για τις γυναίκες στα καθεστώτα αποτελεί καταπιεστικό καθημερινό μέτρο υποταγής σε βάρος των γυναικών ενός πατριαρχικού θεοκρατικού συστήματος στις χώρες αυτές. Κι αυτό αφορά επίσης φιλικές χώρες προς τις ΗΠΑ, όπως η Σαουδική Αραβία. Εξ ου και η τεράστια συμβολική αξία των πράξεων καψίματος της μαντίλας. Το ζήτημα της μαντίλας ωστόσο έχει διαφορετικό χαρακτήρα στις δυτικές χώρες και εδώ και χρόνια συζητείται. Στις δυτικές χώρες το θέμα της μαντήλας που ενίοτε παραπλανητικά συγχέεται με τη μπούρκα έχει στρεβλώσει το δημόσιο λόγο καθώς έχει μετατραπεί από ένα θρησκευτικό πολιτιστικό θέμα σε μείζον πολιτικό ζήτημα ως συμβολικός πόλεμος ανάμεσα στη κοσμικότητα και τον φονταμενταλισμό. Στις δυτικές χώρες η απαγόρευση της μαντίλα εργαλειοποιήθηκε πολιτικά από την άκρα δεξιά και την όλο και λιγότερο ανεκτική κεντροδεξιά ως μέτρο κατά μουσουλμάνων μεταναστών. Αυτό έχει ενταθεί μετά τις επιθέσεις Ισλαμικών φονταμενταλιστών στην Ευρώπη. Παρατηρούνται μέτρα στη Γαλλία, Βέλγιο και Αυστρία κι αλλού έχουν περιορίσει τη πρόσβαση

μουσουλμάνων γυναικών που φορούν μαντίλα σε σημαντικά δικαιώματα κι ωφελήματα στο δημόσιο χώρο. Σάμπως και πρόκειται για αντίποινα που εφαρμόζουν σε βάρος των μουσουλμάνων γυναικών πολλές από τις οποίες καμία σχέση δεν έχουν με τους Ισλαμικού φονταμενταλιστές και Σαλαφιστές και που είτε πολιτιστικά απλώς φορούν μαντίλα, είτε ανήκουν ακόμα στο κοσμικό και μετριοπαθές Ισλάμ. Αυτά λοιπόν τα ζητήματα έχουν γίνει αντικείμενο δημοσιών αντιπαραθέσεων που καταλήγουν σε δικαστήρια που καλούνται αν αποφασίσουν αναφορικά με την εξισορρόπηση τους δικαιώματος θρησκευτικής ελευθερίας, κοσμικότητας και των δικαιωμάτων των γυναικών. Με την εξέγερση των γυναικών στο Ιράν παρατηρούνται ορισμένες ρητορικές όπου υποβόσκει μια επικίνδυνη ρητορικής με ρατσιστικά στερεότυπα για την «βάρβαρη ή υπανάπτυκτη ανατολή» όπου παίζεται το γεωπολιτικό παιγνίδι όπου «η καλή δύση» με ηγέτιδα χώρα τις ΗΠΑ πασκίζει δήθεν για την δημοκρατία και την ελευθερία. Κι όμως πρόκειται για ένα μεγάλο ψέμα όταν βραχίονας για την εφαρμογή των πολιτικών των ΗΠΑ είναι η συμμαχία με οικονομική και πολιτική στήριξη από τα πιο αντιδραστικά και βάρβαρα καθεστώτα: Από το Ιράν του Σάχη, στον Πινοσέτ, το Νοτιοαφρικάνικό απαρτχάιντ (η θάτσερ διαφωνούσε με τις κυρώσεις) μέχρι τη Σαουδική Αραβία, πιστό σύμμαχο των ΗΠΑ, που είναι από τα πιο καταπιεστικά θεοκρατικά καθεστώτα στο κόσμο. Ωστόσο, δεν σταματάει στην υποκρισία και στην γεωπολιτική σκοπιμότητα της υπονόμησης τα καθεστώτα λόγω συμφερόντων. Συμβαίνει και κάτι άλλο εντός των δυτικών χωρών. Αρπάζουν την ευκαιρία οι λογής νεοναζί, ρατσιστές κι Ισλαμόφοβοι, να θεωρήσουν ότι «δικαιώνονται» για την καταπίεση κατά γυναικών που ασκούν με πολιτικές στις Δυτικές χώρες που του απαγορεύουν να φορούν μαντήλα. Πρόκειται ξεκάθαρα για πολιτιστικό ρατσισμό που δήθεν υπερασπίζεται το «κοσμικό κράτος» ως πράξεις «απελευθέρωσης» των γυναικών. Στην πραγματικότητα όμως καταδικάζει τις γυναίκες αυτές στην ανεργία, την απόλυτη περιθωριοποίησης και καταπίεσης εφόσον τις καθιστά απόλυτα οικονομικά και κοινωνικά εξαρτώμενες από τους άντρες, από τους οποίους δήθεν θέλουν τις απελευθερώσουν. Εξ ου και η ανάγκη υπεράσπισης κι αλληλεγγύης με τις γυναίκες του Ιράν που καίνε

τις μαντήλες στο Ιράν και σε άλλα φονταμεταλιστικά καθεστώτα. Με το ίδιο πάθος όμως πρέπει να υπερασπιζόμαστε το δικαίωμα των γυναικών στην Αυστρία, Γαλλία, Γερμανία, Ελλάδα και ΗΠΑ να φορούν τη μαντήλα, αν θέλουν. Στις ΗΠΑ είδαμε ιδρύτριες της οργάνωσης Black Lives Matter, όπως η καθηγήτρια Άντζελα Ντέιβις και δεκάδες άλλες μαύρες γυναίκες να οργανώνουν την πρωτοβουλία «Μαύρες Γυναίκες για την Υπεράσπιση της Ilhan Omar». Η Omar έγραψε ιστορία, όταν μαζί με τη Rashida Tlaib από το Μίσιγκαν έγιναν οι πρώτες μουσουλμάνες γυναίκες στο Κογκρέσο. Είναι επίσης το πρώτο μέλος του Κογκρέσου που φοράει χιτζάμπ λη μαντήλα. Η Ομάρ, η οποία γεννήθηκε στη Σομαλία και ήρθε στις Ηνωμένες Πολιτείες ως πρόσφυγας, έχει βρεθεί στο επίκεντρο πολλών δεξιών επιθέσεων από τότε που ανέλαβε τα καθήκοντά της (<https://www.youtube.com/watch?v=AW4nF5KqF50>). Όλες οι έρευνες καταδεικνύουν ότι οι πολιτικές στις δυτικές χώρες που απαγορεύουν την μαντήλα, δήθεν για να απελευθερώσουν τις γυναίκες, επιτυγχάνουν ακριβώς το αντίθετο: Τις καταπιέζουν περισσότερο, τις φυλετικοποιούν, τις περιθωριοποιούν και τις αποξενώνουν.

Το κείμενο των Aala Abdelgadir και της Βασιλικής Φούκα που μεταφράσαμε ένα ενδεικτικό («How will Austria's new headscarf ban affect Muslims?» Washington Post, 3 Ιουνίου 2019, <https://www.washingtonpost.com/politics/2019/06/03/how-will-austrias-new-headscarf-ban-affect-muslims/?fbclid=IwAR1JHyerL6-F38UGGdDt6mlro12PRDflBa4AGqNPXfuLjD57-HnCdoWiWfc>

Πηγή: fb Nicos Trimikliniotis